

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. 1-1143 1, 2, 3, 9¹, 10,11,12,14,25, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, II
SKYRIAUS PAVADINIMO, II SKYRIAUS PIRMOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, IV
SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 132 IR 170 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (Nr. TAP-20-1095(3); TAIS Nr. 20-4498(4))

2020-08-07 Nr. NV-2170

Vilnius

Projektų rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projektų tikslas: užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, kai neapdorotas tabakas (tabako žaliava) panaudojamas nelegaliai tabako gaminių gamybai, reglamentuojant su neapdoroto tabako prekyba susijusias veiklas: neapdoroto tabako įvežimą į Lietuvos Respubliką, gabenimą, laikymą ir pardavimą šalies viduje.

Dabartinė situacija: Šiuo metu *didmeninės prekybos veikla su neapdorotu tabaku nėra licencijuojama*. Numatytas vienintelis su neapdoroto tabako prekyba susijęs ribojimas: nustatyta, kad neapdorotą tabaką galima parduoti tik licencijų verstis tabako gaminių gamyba turėtojams ir juridiniams asmenims ar užsienio juridinių asmenų filialams, išvežantiems neapdorotą tabaką iš Lietuvos Respublikos. Tačiau Įstatymu nėra nustatyti neapdoroto tabako kontrolės pagrindai ar nuostatos, kurios reglamentuotų kitas su neapdoroto tabako prekyba susijusias veiklas: neapdoroto tabako įvežimą į Lietuvos Respubliką, gabenimą, laikymą ir pardavimą šalies viduje.

Pagal Muitinės departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktus duomenis, *neapdorotas tabakas, įvežtas iš kitų valstybių, Lietuvoje panaudojamas neteisėtai tabako gaminių gamybai ir nesant licencijavimo mechanizmo, t. y. nežinant vietų, kuriose leidžiama verstis veikla su neapdorotu tabaku, procesą sunku sukontroliuoti* ir identifikuoti subjektus, užsiimančius šia veikla. Pagal Muitinės departamento duomenis, muitinės pareigūnai *nuo 2002 m. sulaikė 102 tonas tabako žaliavos (iš jų galima pagaminti apie 9 mln. pakelių cigarečių), likvidavo 6 nelegalius tabako fabrikus*, o nuo 2011 metų, padedant Muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnams, ES šalyse (Lenkijoje, Latvijoje, Jungtinėje Karalystėje, Belgijoje) buvo *likviduoti 5 nelegalūs tabako fabrikai. 2018 m. Lietuvos muitinėje sulaikyta 96 760 kg tabako, t. y. beveik 8 kartus daugiau negu per 5 metų laikotarpį*. Taip pat sulaikyti tabako apdorojimo įrenginiai (5 vnt.) skirti tabako lapams smulkinti ir kitaip apdoroti. Įsigijus pakankamai nesudėtingą ir sąlyginai pigią apdorojimo įrangą ir minimaliai apdorojus tabako žaliavą, ji tampa apdorotu tabaku, kuris naudojamas tabako gaminių nelegaliai gamybai.

Projektų esmė ir nauda: Siūloma:

- Įteisinti neapdoroto tabako didmeninės prekybos licencijavimą (mažmeninė prekyba draudžiama);
- Nustatyti reikalavimus subjektams, norintiems įsigyti licencijas verstis didmenine prekyba neapdorotu tabaku;
- Nustatyti licencijuojamos veiklos sąlygas, neapdoroto tabako pardavimo, laikymo ir gabenimo reikalavimus;
- Įtvirtinti ekonomines sankcijas už veiklos su neapdorotu tabaku reikalavimų nesilaikymą, numatant administracinę atsakomybę už neapdoroto tabako gamybos, importo ir prekybos licencijavimo tvarkos ir prekybos neapdorotu tabaku pažeidimus Administracinių nusižengimų kodekse.

Nauda: Licencijuojant neapdoroto tabako didmeninę prekybą, bus teigiamas poveikis užkertant kelią tabako žaliavos panaudojimui neteisėtai tabako gaminių gamybai ir užtikrinant, kad versle, susijusiame su neapdorotu tabaku, dalyvautų tik nepriekaištingos reputacijos subjektai, būtų žinomos licencijuojamos veiklos vietos.

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su

tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių prieinamumo mažinimą, siekiant apsaugoti visuomenės ir asmens sveikatą.

Derinimas: Projektas su suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija, Muitinės departamentu, Policijos departamentu, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu.

Dėl UAB „Philip Morris Baltic“ pastabų susiderinta darbo tvarka.

Projektai patikslinti atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Po tarpinstitucinio pasitarimo projekto aiškinamasis raštas papildytas paaiškinimu dėl naštos verslui.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. 8 706 63 813, el. p.